

NETWORKING
FOR BUSINESS

"The Member Firm of Jeffreys Henry International"

GLOBAL

Uluslararası Bağımsız
Revizyon ve Denetim A.Ş.

Sayı : 2017-003

İstanbul, 2017

Konu : Bireysel emeklilik sistemine otomatik katılım uygulaması 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla başladı.

Sayın İlgili,

2 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/9721 sayılı Yönetmelik ile çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik katılım kapsamında bireysel emeklilik planına dâhil edilmelerine ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- İşverenin kapsama alınma tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 45 yaşını doldurmamış Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığı kaybedenler ve bunlarla birlikte işlem göre çocukları otomatik katılım kapsamında bulunmaktadır. İşverenin kapsama alınmasından sonra işe başlayan ve işe başladığı tarihte 45 yaşını doldurmamış olanlar da emeklilik planına dahil edileceklerdir.

- Özel sektörde istihdam edilen çalışanlar, işverenin bir veya birden fazla emeklilik şirketi ile imzalamış olduğu sözleşme kapsamında aşağıdaki sürelerde emeklilik planına dahil edileceklerdir:

Çalışan sayısı	Otomatik BES katılım tarihi
1.000 kişi ve üzeri	1 Ocak 2017
250-999 kişi	1 Nisan 2017
100-249 kişi	1 Temmuz 2017
50-99 kişi	1 Ocak 2018
10-49 kişi	1 Temmuz 2018
5-9 kişi	1 Ocak 2019

- Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanun'un 80. maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının % 3'üne karşılık gelen tutardır. (2017 yılında; asgari ücret alanlardan aylık 53 TL, SGK tavanı ve üzerinde ücret alanlardan ise aylık 399 TL.)

- Otomatik katılım kapsamında bireysel emeklilik planına dâhil olanlardan fon işletim gideri kesintisi dışında bir kesinti yapılamayacaktır.

Yukarıdaki şekilde hesaplanan katkı payı tutarının en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, işveren tarafından sözleşme imzalanmış olan bireysel emeklilik şirketine aktarılması gerekmektedir.

- Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi takip eden 2 ay içinde sözleşmeden cayma hakkını kullanabilir. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilecektir.

Çalışan adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden % 25 oranında devlet katkısı sağlanmaktadır. Ayrıca çalışanın cayma hakkını kullanmaması hâlinde, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere, (Devlet katkısı hak etme ve ödeme koşuluna tabi olmak kaydıyla) 1.000 TL ilave Devlet katkısı sağlanacaktır.

NETWORKING
FOR BUSINESS

"The Member Firm of Jeffreys Henry International"

GLOBAL

Uluslararası Bağımsız
Revizyon ve Denetim A.Ş.

25 Ağustos 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6740 sayılı Kanun ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'na "Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi" başlıklı ek 2. madde ile geçici 2. madde eklenmişti. Bu düzenlemeler 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

2 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/9721 sayılı Yönetmelik'te ise bu hükümler kapsamında çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dahil edilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu sirkülerimizde, söz konusu Yönetmelik'teki açıklamalar da dikkate alınarak bireysel emeklilik sistemine (BES) otomatik katılım uygulaması hakkında açıklamalar yapılmıştır.

I. Otomatik katılımın kapsamı

A. Türk vatandaşları

Otomatik BES uygulaması sadece Türk vatandaşları için geçerlidir. Buna göre Türkiye'de çalışan yabancılar bu yasanın kapsamına girmemektedir.

Ancak mavi kartlılar yani doğumla Türk vatandaşı olup, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ile bunlarla birlikte işlem göre çocuklarının da bu yasa kapsamında otomatik olarak bireysel emeklilik planına dâhil edilmeleri gerekmektedir.

B. Sadece ücretliler

Bireysel emeklilik sistemine otomatik katılım uygulaması sadece ücretliler için geçerlidir. Buna göre Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 4/a maddesi uyarınca hizmet akdiyle bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar (özel sektörde çalışan işçiler) ile aynı Kanun'un 4/c maddesi kapsamında çalışanlar (kamu görevlileri) kapsama girmektedir. Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan doktor, avukat gibi serbest meslek erbabı ya da esnaf ve tüccarlar otomatik katılım uygulaması dışındadırlar.

C. 45 yaşını doldurmamış olanlar

İşverenlerin BES otomatik katılım kapsamına alınma tarihi itibarıyla, çalışmakta olan ve 45 yaşını doldurmamış kişilerin otomatik katılıma dahil edilmeleri gerekmektedir. Ayrıca işverenin kapsama alınmasından sonra işe başlayanlardan, işe başladığı tarih itibarıyla 45 yaşını doldurmamış olanlar da otomatik katılıma dahil edileceklerdir.

NETWORKING
FOR BUSINESS

"The Member Firm of Jeffreys Henry International"

GLOBAL

Uluslararası Bağımsız
Revizyon ve Denetim A.Ş.

II. Kademeli geçiş

A. Özel sektör işletmeleri

Özel sektörde istihdam edilen çalışanların, işverenin bir veya birden fazla emeklilik şirketi ile imzalamış olduğu sözleşme kapsamında aşağıdaki sürelerde emeklilik planına dahil edilmeleri gerekmektedir.

Çalışan sayısı	Otomatik BES katılım tarihi
1.000 kişi ve üzeri	1 Ocak 2017
250-999 kişi	1 Nisan 2017
100-249 kişi	1 Temmuz 2017
50-99 kişi	1 Ocak 2018
10-49 kişi	1 Temmuz 2018
5-9 kişi	1 Ocak 2019

Yukarıda belirtilen tarihlerde veya bu tarihlerden daha sonra kapsama dahil işverenlere bağlı çalışmaya başlayanlar, hizmet akdinin yürürlüğe girmesiyle kendiliğinden emeklilik planına dahil edileceklerdir.

Birden fazla işyeri olan işverenler için çalışan sayısının belirlenmesinde, bütün işyerlerindeki çalışanların toplam sayısının dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca bu tespit yapılırken, yukarıda yer alan kapsama alınma tarihleri itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumu verileri dikkate alınacaktır. Kapsama alınma tarihini izleyen dönemler bakımından ise bu tarihi izleyen takvim yılı başlarının esas alınması gerekmektedir. Bir defa kapsama alınan işverenin çalışan sayısında, kapsama alınma tarihini müteakip gerçekleşen azalmalar dikkate alınmayacaktır.

B. Kamu idarelerinde çalışanlar

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde (Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç) 1 Nisan 2017 tarihi itibarıyla mevcut çalışanlar 1 Nisan 2017 tarihinden itibaren ilgili emeklilik planına dahil edileceklerdir.

Diğer kamu idarelerinde 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla mevcut çalışanların ise 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren ilgili emeklilik planına dahil edilmeleri gerekmektedir.

III. Katkı payının hesaplanması

Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanun'un 80. maddesi çerçevesinde belirlenen **prime esas kazancının % 3'üne** karşılık gelen tutardır. Prime esas kazancın 2017 yılında uygulanacak olan alt ve üst sınırları aşağıdaki tabloda dikkatinize sunulmaktadır:

	Alt sınır	Üst sınır
Aylık kazanç	1.777,50 TL	13.331,40 TL

Kapsama giren işverenler tarafından 2017 yılında personelin maaşından kesilerek bireysel emeklilik

NETWORKING
FOR BUSINESS

"The Member Firm of Jeffreys Henry International"

GLOBAL

Uluslararası Bağımsız
Revizyon ve Denetim A.Ş.

şirketine ödenmesi gereken aylık katkı tutarları aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

- Asgari ücretli çalışanlardan aylık 53* TL (1.777,50 * %3),
- Prime esas kazancı asgari ücretle SGK tavanı arasında olan çalışanların prime esas kazançlarının yüzde 3'ü kadar,
- SGK tavanı ve üzerinde ücret alanlardan ise 399* TL (13.331,40 * %3).

* Yönetmelik uyarınca hesaplanan katkı payının virgülden sonraki kısmı dikkate alınmayacaktır.

Çalışanın, yukarıdaki şekilde hesaplanan tutardan daha yüksek bir kesinti yapılmasını işverenden talep eme hakkı bulunmaktadır.

IV. Katkı payının ödenmesi

Kapsama giren işveren, otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda Müsteşarlıkça uygun görülen şirketlerden biri veya birden fazlası ile sözleşme yaparak, çalışanını emeklilik planına dâhil edecektir. Yukarıdaki şekilde hesaplanacak olan katkı payı tutarının en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, işveren tarafından sözleşme imzalanmış olan bireysel emeklilik şirketine aktarılması gerekmektedir.

İşveren katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç aktarırsa çalışanın varsa birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur.

V. Cayma hakkı

Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi takip eden **2 ay içinde sözleşmeden cayabilir**. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilir. Bireysel emeklilik şirketleri, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur. Cayma hakkını kullanmayan çalışan Müsteşarlıkça belirlenen hâllerde katkı payı ödemesine ara verilmesini talep edebilir.

VI. İşyeri değişikliği

Otomatik katılım çerçevesinde bir emeklilik sözleşmesi bulunan çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde, yeni işyerinde de bir emeklilik planı varsa, çalışanın birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi yeni işyerindeki emeklilik sözleşmesine aktarılacaktır.

Yeni işyerinde emeklilik planı yoksa çalışan, talep ederse önceki işyerinde düzenlenmiş sözleşme kapsamında katkı payı ödemeye devam edebilir ya da sözleşmesini sonlandırabilir. Çalışan bu yöndeki talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar bireysel emeklilik şirketine bildirmesi gerekmektedir.

NETWORKING
FOR BUSINESS

"The Member Firm of Jeffreys Henry International"

GLOBAL

Uluslararası Bağımsız
Revizyon ve Denetim A.Ş.

VII. Peşin ödenen ücretler ile önceki döneme ilişkin olarak ödenen ücretlerde kesinti uygulaması

Çalışanın, kapsama alınma tarihinden önceki bir döneme ilişkin çalışması karşılığında, kapsama alınma tarihi ve sonrasında ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılamaz. Ücreti peşin ödenen çalışanlara, kapsama alınma tarihinden önceki dönemde ödenen çalışan katkı payı kesintisi yapılmaz.

VIII. Devlet katkısı ve ek devlet katkısı

Katılımcılarının bireysel emeklilik sistemine ödedikleri katkı paylarının yüzde 25'i kadar devlet katkısı sağlanmaktadır. Bu uygulama otomatik katılım kapsamında işverenler tarafından çalışandan kesilip BES'e aktarılan katkı payları için de geçerlidir. (Devlet katkısı yıllık asgari ücretin % 25'ini aşmamaktadır.)

*Bundan başka, sadece otomatik katılıma özgü avantajlar da bulunmaktadır. Çalışan yukarıda açıklanan cayma hakkını kullanmazsa, sisteme girişte **bir defaya mahsus olmak üzere 1.000 TL'lik ilave devlet katkısı** sağlanacaktır. Ancak bu katkının hemen alınması mümkün değildir. Genel olarak devlet katkısının alınabilmesi için uygulanan şartlar bunun için de geçerli bulunmaktadır. Sistemde kalma süresine ya da emeklilik hakkı kazanılıp kazanılmadığına göre alınabilecek olan devlet katkısının tutarı değişmektedir.*

Ayrıca emeklilik hakkının kullanılması hâlinde, hesabında bulunan birikimi en az on yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin yüzde beşi karşılığı ek devlet katkısı ödemesi de yapılacaktır.

IX. Katkı payından yapılabilecek kesintiler

Bireysel emeklilik sözleşmesine istinaden şirketler tarafından katılımcılardan giriş aidatı, yönetim gider kesintisi ve fon işletim ücreti adı altında çeşitli ücretler alınmaktadır.

Otomatik katılım kapsamında bireysel emeklilik planına dâhil olanlardan ise fon işletim gideri kesintisi dışında bir kesinti yapılamamaktadır. Buna göre 2017 yılından itibaren otomatik katılım çerçevesinde sisteme girecek olan ücretlilerden sadece fon işletim ücreti kesilebilecek, giriş aidatı ya da yönetim gider kesintisi adı altında başkaca bir masraf kesintisi yapılamayacaktır.

Saygılarımızla;

MEGA GLOBAL GRUP

- Uluslararası Bağımsız Denetim
- Yeminli Mali Müşavirlik
- Mali Müşavirlik